

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne : 31.5.2017
Čj. MSP-129/2017-OJD-SPZ/2
Počet listů: 2
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Věc: obv. E.D. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Okresního soudu v Trutnově sp.zn. 17 T 75/2014

Podle ust. § 266 odst. 1 tr. řádu podávám ve prospěch obviněné E.D.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28.7.2016, č.j. 12 To 267/2016-695.

Rozsudkem Okresního soudu v Trutnově ze dne 24.11.2014, sp.zn. 17 T 75/2014, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18.2.2015, sp.zn. 12 To 8/2015 byla obviněná E.D. uznána vinnou přečinem křivého obvinění podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku.

Za tento přečin byl obviněné E.D. podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku.

Dne 27.10.2015 byl Okresnímu soudu v Trutnově doručen návrh obviněné na povolení obnovy řízení, který byl opřen o výsledky svědků, kteří měli vypovídat o důležitých skutečnostech pro prokázání nevinu obviněné.

Téhož dne okresní soud obdržel dopis obviněné nadepsaný jako „Žádost o ustanovení bezplatného obhájce a pro osvobození od placení soudních poplatků z důvodu obnovy řízení“,

v němž poukázala na svoji hmotnou nouzi a požádala o ustanovení bezplatného obhájce a o osvobození od placení soudních poplatků v plné výši.

Dne 15.12.2015 rozhodl soud I. stupně usnesením pod č.j. 17 T 75/2014-651 o tom, že obviněná má podle § 33 odst. 2 tr. ř. nárok na obhajobu za odměnu sníženou o jednu polovinu, přičemž právní moci toto usnesení nabylo dnem 28.1.2016, kdy na základě stížnosti obviněné ve věci jednal Krajský soud v Hradci Králové a stížnost obviněné usnesením ze dne 28.1.2016, č.j. 12 To 6/2016-667, zamítl jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř.

V souvislosti s přípravou veřejného zasedání plánovaného na den 17.3.2016, doručila obviněná soudu I. stupně dopis, jímž požádala o odročení jednání ze zdravotních důvodů a zároveň sdělila, že musela požádat Českou advokátní komoru (protože jí soud nevyhověl) o ustanovení obhájce bezplatně a tento se bude muset seznámit se spisem a obhajobu řádně převzít.

K žádosti okresního soudu o založení plné moci sdělil advokát JUDr. J.P. dne 18.2.2016 soudu, že právní pomoc – obhajoba na plnou moc nebyla s obviněnou E.D. sjednána. Veškerá podání, včetně návrhu na povolení obnovy řízení, byla sepisována v rámci drobné právní pomoci pro klientku a jí samostatně podepisována bez převzetí obhajoby. Proto plná moc nemohla být advokátem předložena.

Následně soud I. stupně nařídil konání veřejného zasedání na den 2.6.2016, přičemž v rámci veřejného zasedání při výslechu obviněná E.D. prohlásila (podle protokolu z veřejného zasedání i podle zvukového záznamu), že má nárok na obhájce, a protože ho nemá, tak žádá o odročení, není schopna se ve svém zdravotním stavu sama obhajovat. Tomuto požadavku samosoudkyně nevyhověla s tím, že se nejedná o případ nutné obhajoby a obviněná měla doložit plnou moc pro obhájce, kterou nedoložila.

Usnesením Okresního soudu v Trutnově ze dne 2.6.2016, č.j. 17 T 75/2014-684 byl podle § 283 písm. d) tr. řádu návrh obviněné na povolení obnovy řízení zamítnut.

Následnou stížnost obviněné zamítl Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 28.7.2016, č.j. 12 To 267/2016-695, jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. V odůvodnění rozhodnutí mj. uvedl, že soud I. stupně postupoval v souladu se zákonem podle § 286 odst. 1 tr. ř. a projednal návrh obviněné na obnovu ve veřejném zasedání, v němž obviněné umožnil plné uplatnění jejích procesních práv. Nejednalo se o případ nutné obhajoby a obviněná si obhájce nezvolila, když obhájce JUDr. J.P. sdělil, že obhajoba na plnou moc nebyla s obviněnou sjednána.

Podle § 33 odst. 4 trestního řádu platí, že pokud byl pravomocným rozhodnutím podle § 33 odst. 2 trestního řádu obviněnému přiznán nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu a obviněný o ustanovení obhájce požádá, bude mu obhájce neprodleně ustanoven.

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř., nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Z přiloženého trestního spisu je patrné, že o ustanovení obhájce požádala obviněná již v rámci žádosti o přiznání nároku na bezplatnou obhajobu podle § 33 odst. 2 tr. ř. a lze mít proto za to, že neprodleně po nabytí právní moci usnesení ze dne 15.12.2015, č.j. 17 T 75/2014-651, měl být obhájce obviněné ustanoven.

Je zjevné, že Okresní soud v Trutnově se mohl zpočátku domnívat, že obviněná si již na plnou moc zvolila obhájce JUDr. J.P., na jehož hlavičkovém papíře byl podán návrh na povolení obnovy řízení i stížnost proti usnesení samosoudkyně o tom, že není ve věci vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení podle § 31 odst. 1 tr. ř. i proti již zmiňovanému usnesení o přiznání nároku na obhajobu za sníženou odměnu podle § 33 odst. 2 tr. ř., avšak od sdělení tohoto advokáta ze dne 18.2.2016 již byl soud I. stupně informován o tom, že plná moc nebyla advokátovi udělena, když z přípisu obviněné zároveň vyplynulo, že z důvodu neustanovení obhájce soudem se obrátila na Českou advokátní komoru.

Nelze zároveň souhlasit s důvodem, pro který bylo odmítnuto ustanovit k žádosti obviněné obhájce, jak jej vyjádřila samosoudkyně ve veřejném zasedání dne 2.6.2016 a stížnostní soud se s ním ztotožnil, neboť povinnost ustanovit takového obhájce neměla svůj základ ve skutečnosti, že je ve věci dán důvod nutné obhajoby ve smyslu § 36 tr. ř., ale ve skutečnosti, že obviněné byl přiznán nárok na obhajobu za sníženou odměnu a obviněná o ustanovení obhájce požádala.

V řízení, které předcházelo vydání usnesení Okresního soudu v Trutnově ze dne 2.6.2016, č.j. 17 T 75/2014-684, tak bylo evidentně porušeno právo obviněné na obhajobu, které zaručuje čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud v Hradci Králové pak porušil zákon tím, že námitku obviněné posoudil jako nedůvodnou a závadu neodstranil.

Na základě shora uvedených skutečností proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud ČR:

- 1) podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28.7.2016, č.j. 12 To 267/2016-695, byl porušen zákona v ust. § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu, a v řízení předcházejícím též v ust. § 33 odst. 4 trestního řádu, a to v neprospěch obviněné E.D.,
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadené usnesení zrušil a zrušil i jemu předcházející usnesení Okresního soudu v Trutnově ze dne 2.6.2016, č.j. 17 T 75/2014-684, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
- 3) a dále postupoval podle § 270 odst. 1 trestního řádu a přikázal Okresnímu soudu v Trutnově, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [3 Tz 29/2017](#)